

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Lekcja 24 - Gazeta hamburska

Sowa Eulalia naprowadza redaktorów na właściwy ślad. Odkrywają oni, że koledzy z Gazety Hamburskiej są zamieszani w tę historię. Pewna uwaga Filipa budzi oburzenie Pauli.

Paula, Filip i Eulalia odkrywają, że Gazeta Hamburska zainscenizowała historię z rekinem, by zwiększyć prze to swój nakład. W jakiś czas później dochodzi między Paulą i Filipem do kłótni o zastosowanie pewnego słowa. Zaproszenie Pauli do portu Willkomm-Höft powoduje, że Paula odzyskuje dobry nastrój.

Gdyby Filip staranniej dobierał słowa nie doszłoby do awantury z Paulą. Również o szczegóły chodzi w przypadku **przedrostków u czasowników**. Niektóre z przedrostków zmieniają znaczenie czasownika. Należy zwrócić też uwagę na **oddzielenie przedrostka od czasownika w formach zakończonych**.

Manuskript der Folge 24

Deutsche Welle i Instytut Goethego prezentują:
Radio D – kurs niemieckiego dla początkujących. Autor – Herrad Meese.

Spikerka

Witam Państwa na dwudziestej trzeciej lekcji kursu niemieckiego dla początkujących Radio D. Para naszych reporterów odkryła, że rzekomy rekin w hamburskim porcie to tylko płetwonurek udający go przy pomocy trójkątnej płetwy, przymocowanej do kostiumu.

Philipp

Der Taucher hat eine Haiflosse montiert.

Paula

Hallo, liebe Hörerinnen and Hörer.

Philipp

Willkommen...

Paula

... bei Radio D.

Philipp

Radio D...

Paula

... die Reportage.

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Spikerka

W szkółce pletwonurkowania grupa ludzi coś bardzo głośno świętuje.

Szene 1: Feier in der Tauchschule

Eulalia

Da sind sie alle:
die Chefin der Hamburger Zeitung...

Philipp

... der Taucher...

Paula

... der Mann...

Frau von der Hamburger Zeitung

Ruhe bitte, Ruhe!
Also, herzlichen Glückwunsch.
Das hast du gut gemacht, mein Hai.
Alle haben die Hamburger Zeitung gekauft, alle –
das war eine Riesenaufgabe, bravo!
Also, Prost!

Taucher

Prost!

Spikerka

Zgromadzeni w szkółce ludzie cieszą się z udanego uszu-
stwa. Szefowa gazety gratuluje nurkowi, że tak doskonale
udawał rekina.

Frau von der Hamburger Zeitung

Also, herzlichen Glückwunsch.

Spikerka

Mówi, że świetnie wywiązał się ze swego zadania.

Frau von der Hamburger Zeitung

Das hast du gut gemacht, mein Hai.

Spikerka

Dzięki niemu wszyscy kupowali „Hamburger Zeitung“.

Frau von der Hamburger Zeitung

Alle haben die Hamburger Zeitung gekauft, alle.

Spikerka

Sensacyjna historia z rekinem spowodowała, że nakład
gazety wzrósł wielokrotnie.

Frau von der Hamburger Zeitung

Das war eine Riesenaufgabe, bravo!
Also, Prost!

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Philipp
Radio D...

Paula
... die Reportage.

Szene 2: In der Tauchschule

Taucher
Und mein Geld?

Frau von der Hamburger Zeitung
Du hast 100 Euro bekommen.

Taucher
Das ist nicht genug.
Mein Surfbrett ist kaputt.
Das kostet noch mal 100 Euro – oder...

Philipp
Oh Mann, alles getürkt!

Paula
Wie bitte? Was hast du gesagt?

Taucher
Und mein Geld?

Frau von der Hamburger Zeitung
Du hast 100 Euro bekommen.

Taucher
Das ist nicht genug.
Mein Surfbrett ist kaputt.
Das kostet noch mal 100 Euro – oder ...

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!
DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Spikerka

Uradowana tym redaktor naczelna wznosi toast za wspólny sukces. Radosny nastrój zmienia się jednak szybko, kiedy nurek domaga się zapłaty za udział w oszustwie.

Spikerka

Posłuchajmy, co jest przedmiotem sporu.

Spikerka

Jak zawsze chodzi o kasę. Za udawanie rekina płetwonurek dostał już 100 euro, o czym dobitnie przypomina mu szefowa gazety.

Spikerka

Nurek jest zdania, że to za mało. Musiał bowiem tak spreprować deskę surfingową, żeby wyglądała na pogryzioną przez rekina. Deska nie nadaje się po tej operacji do użytku, a na kupno nowej nurek chce dostać kolejne 100 euro.

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Spikerka

Mówi, że albo dostanie sto euro, **albo**... Owo „albo“ brzmi groźnie. Czyżby nurek chciał w ten sposób zaszantażować szefową gazety i grozi jej ujawnieniem całej sprawy? Słyszając to, Filip woła: „No proszę, wszystko było oszustwem”. Używa przy tym zwrotu, które budzi ostry sprzeciw Pauli. Filip mówi „alles **getürkt**“, co dosłownie znaczy po polsku „wszystko **zturczone**“ i automatycznie kojarzy nam się z Turcją i Turkami. Ale co Turcja ma wspólnego z oszustwem?

Philipp

Oh Mann, alles getürkt!

Spikerka

Paula jest oburzona. Pewnie uważa, że Filip użył tego zwrotu celowo i podejrzewa, że może kryć się za tym jakaś uraza Filipa do Ayhana, którego rodzice pochodzą z Turcji. Czyżby Filip widział w Ayhanie swego rywala w ubieganiu się o względy Pauli?

Paula

Wie bitte? Was hast du gesagt?

Spikerka

Filip usiłuje udobruchać Paulę i zaprasza ją na wycieczkę stateczkiem „białej floty“ na miejsce, zwane WILLKOMM-HÖFT, z którego statki zawijające i wypływające z portu w Hamburgu są pozdrawiane podniesieniem bandery i odegraniem hymnu kraju, pod flagą którego płyną.

Szene 3: Am Schiffsanlegesteg

Philipp

Paula hier – hier fahren die Schiffe ab.

Paula

Ja und?

Philipp

Ich möchte dich einladen.

Paula

Einladen? Wohin?

Philipp

Nach Willkomm-Höft.

Da war ich oft als Kind. Willst du das nicht mal sehen?

Paula

Wieso denn?

Philipp

Komm doch bitte, mir zuliebe.

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Dort kannst du viele Schiffe sehen. Du hörst die Nationalhymne, du siehst die Flagge ... Und wir machen ein Spiel.
Komm, ich lade dich ein.

Paula

Na ja, gut.
Philipp, aber **ich** erzähle die Geschichte zu „getürkt“, und du musst gut zuhören. Abgemacht?

Philipp

Abgemacht!

Philipp

Da war ich oft als Kind.

Philipp

Komm doch bitte, mir zuliebe.

Paula

Na ja, gut.
Philipp, aber **ich** erzähle die Geschichte zu „getürkt“...

Philipp

Ich möchte dich einladen.

Paula

Einladen? Wohin?

Philipp

Nach Willkomm-Höft.
Da war ich oft als Kind.

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Spikerka

Filip zaprasza Paulę do odwiedzenia miejsca, w którym często bywał w dzieciństwie.

Spikerka

Widząc, że Paula nie jest zachwycona tym pomysłem, Filip prosi ją usilnie, żeby zrobiła to dla niego.

Spikerka

Paula zgadza się, ale pod warunkiem, że Filip wysłucha jej wyjaśnienia, skąd się wziął zwrot **GETÜRKT** oznaczający oszustwo.

Spikerka

Posłuchajmy tej scenki ponownie, w rozbiciu na fragmenty. Filip zaprasza Paulę na wycieczkę statkiem haburskiej „białej floty”, ale Paula nie ma na to specjalnej ochoty.

Spikerka

Pyta, dokąd Filip chce ją zaprosić.

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Philipp

Nach Willkomm-Höft.

Spikerka

Celem wycieczki jest Willkomm-Höft, jedna z największych atrakcji turystycznych Hamburga. W nazwie tego miejsca ukryte jest słowo „powitać”, po niemiecku – WILLKOMMEN.

Philipp

Du hörst die Nationalhymne...

Spikerka

Z tego miejsca, od roku 1952 począwszy, wszystkie statki, które zawijają, względnie wypływają z portu w Hamburgu, witane są uroczyście odegraniem hymnu narodowego kraju, pod banderą którego statki te pływają i wciągnięciem na maszt flagi tego kraju.

Philipp

Du siehst die Flagge...

Spikerka

Jaki hymn należy odegrać, o tym decyduje flaga, pod którą płynie dany statek.

Philipp

... Und wir machen ein Spiel.

Spikerka

Filip proponuje Pauli zabawę w odgadywanie nazwy kraju na podstawie flagi, pod którą płynie dany statek.

Paula

Abgemacht?

Spikerka

Zapewne Filip bawił się często w ten sposób w dzieciństwie z kolegami. Paula zgadza się wziąć udział w zabawie, ale pod warunkiem, że Filip wysłucha jej opowieści o pochodzeniu zwrotu „**getürkt**”, który tak ją uraził.

Philipp

Abgemacht!

Spikerka

A teraz – kolejna porcja gramatyki.

Paula

Und nun kommt wieder – unser Professor.

Ayhan

Radio D...

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Paula

... Gespräch über Sprache.

Spikerka

Filip zaprosił Paulę na wycieczkę do Willkomm-Höft. Czyż to nie jest ciekawe, także z językowego punktu widzenia?

Profesor

Owszem, nawet bardzo ciekawe. Mamy tu bowiem do czynienia z czasownikiem „**zaprosić**” – po niemiecku - **EINLADEN**, który jest czasownikiem złożonym.

Sprecher

einladen

Sprecher

Ich möchte dich einladen.

Spikerka

Do grupy czasowników złożonych należy także czasownik „**stuchać**”, „**przysłuchiwać się**” - **ZUHÖREN**.

Sprecher

zuhören

Sprecherin

Du musst gut zuhören.

Profesor

Muszę jednak dodać, że ZUHÖREN, powinniśmy przetłumaczyć bardziej precyzyjnie. Czasownika tego używamy wtedy, kiedy chcemy podkreślić, że **stuchamy kogoś**, lub **przysłuchujemy się czemuś**.

Spikerka

Musimy zatem zwracać szczególną uwagę na to, w jakiej sytuacji go używamy.

Profesor

Zgadza się. Poznane przez nas do tej pory czasowniki złożone występowały w formie bezokolicznikowej, bo były zawsze związane z czasownikiem modalnym, tak jak w dwóch przykładach, których teraz posłuchamy.

Philipp

Ich möchte dich einladen.

Paula

Und du musst gut zuhören.

Spikerka

A co się dzieje wtedy, kiedy nasza wypowiedź nie zawiera czasownika modalnego?

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Sprecher
einladen

Sprecherin
Ich lade dich ein.

Sprecher
abfahren

Sprecherin
Hier fahren die Schiffe ab.

Eulalia
Da sind sie alle:
die Chefin der Hamburger Zeitung...

Philipp
... der Taucher...

Paula
... der Mann ...

Frau von der Hamburger Zeitung
Ruhe bitte, Ruhe!
Also, herzlichen Glückwunsch.
Das hast du gut gemacht, mein Hai.
Alle haben die Hamburger Zeitung gekauft, alle –
das war eine Riesenaufgabe, bravo!
Also, Prost!

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!
DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Profesor

No właśnie, to jest w nich najciekawsze! Czasowniki rozdzielne **rozdzielają się** w czasie teraźniejszym i w czasie przeszłym niedokonanym, jeśli użyte są w zdaniach pojedynczych i nadrzędnych. Wtedy właściwy czasownik (druga część złożenia) stoi na drugim miejscu w zdaniu, a przedrostek (pierwsza część złożenia) na samym końcu. Posłuchajmy tego na przykładzie czasownika złożonego „**zaprosić**” – po niemiecku „**einladen**”.

Spikerka

To samo odnosi się do czasownika złożonego „**abfahren**” czyli „**wyjeżdżać**”, „**odjeżdżać**”, a jeśli mowa o statkach: „**wypływać**”, „**odpływać**”.

Spikerka

Dziękujemy Panu Profesorze! A na zakończenie, przypomnimy Państwu scenki z dzisiejszej lekcji.

Paula i Filip są świadkami wesołej zabawy dobranej szajki oszustów.

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Taucher

Prost!

Und mein Geld?

Frau von der Hamburger Zeitung

Du hast 100 Euro bekommen.

Taucher

Das ist nicht genug.

Mein Surfbrett ist kaputt.

Das kostet noch mal 100 Euro – oder...

Philipp

Oh Mann, alles getürkt!

Paula

Wie bitte? Was hast du gesagt?

Spikerka

Filip zaprasza Paulę na wycieczkę.

Philipp

Paula hier – hier fahren die Schiffe ab.

Paula

Ja und?

Philipp

Ich möchte dich einladen.

Paula

Einladen? Wohin?

Philipp

Nach Willkomm-Höft.

Da war ich oft als Kind. Willst du das nicht mal sehen?

Paula

Wieso denn?

Philipp

Komm doch bitte, mir zuliebe.

Dort kannst du viele Schiffe sehen. Du hörst die Nationalhymne, du siehst die Flagge... Und wir machen ein Spiel.

Komm, ich lade dich ein.

Paula

Na ja, gut.

Philipp, aber **ich** erzähle die Geschichte zu „getürkt“, und du musst gut zuhören. Abgemacht?

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Philipp
Abgemacht!

Paula
Bis zum nächsten Mal, liebe Hörerinnen and Hörer.

Ayhan
Und tschüs.

Spikerka
W następnej lekcji dowiemy się, skąd pochodzi zwrot „**ge-türkt**“ oznaczający oszustwo. Do usłyszenia!

Słuchali Państwo *Radia D*. Był to kurs niemieckiego przygotowany przez Instytut Goethego i radio Deutsche Welle.

Herrad Meese